

Kommunledningskontoret
Björn Wallgren

Kommunstyrelsen

Förslag på förbättringsmöjligheter i kommunens kvalitetsarbete med anledning av kommunkompassen

Ärendet

I samband med slutrapportering av Kommunkompassen redovisade SKR ett antal förbättringsmöjligheter inom de undersökta områdena som Kommunkompassen utvärderar. Förbättringsmöjligheterna ska ses som rekommendationer eller idéer på områden som Danderyds kommun kan utveckla.

Kommunledningskontoret föreslår att ett förbättringsförslag, arbetsgivarpolitiskt dokument, genomförs under 2024 och att tre förbättringsförslag utreds vidare. De tre förbättringsförslag är medborgardialog, samverkan med civilsamhället och tjänstedesign med brukarinflytande.

Resterande förbättringsmöjligheter har hanterats efter att Kommunkompassen genomfördes, eller kommer att hanteras inom befintlig verksamhet och pågående utvecklingsarbeten inom kommunen.

Kommunledningskontorets förslag till beslut

Kommunstyrelsens beslut

1. Kommunstyrelsen förordar att kommunkompassen används som ett instrument i kommunens kvalitetsutveckling. Kommunens utvecklingsarbete ska ligga i linje med förbättringsförslagen som framkommer i kommunkompassen.
2. Kommunstyrelsen uppdrar åt kommunledningskontoret att utreda tre förbättringsförslag: medborgardialog, samverkan med civilsamhället och tjänstedesign med brukarinflytande. Utredningarna ska redovisas för kommunstyrelsen senast under det första kvartalet 2025.

Bakgrund

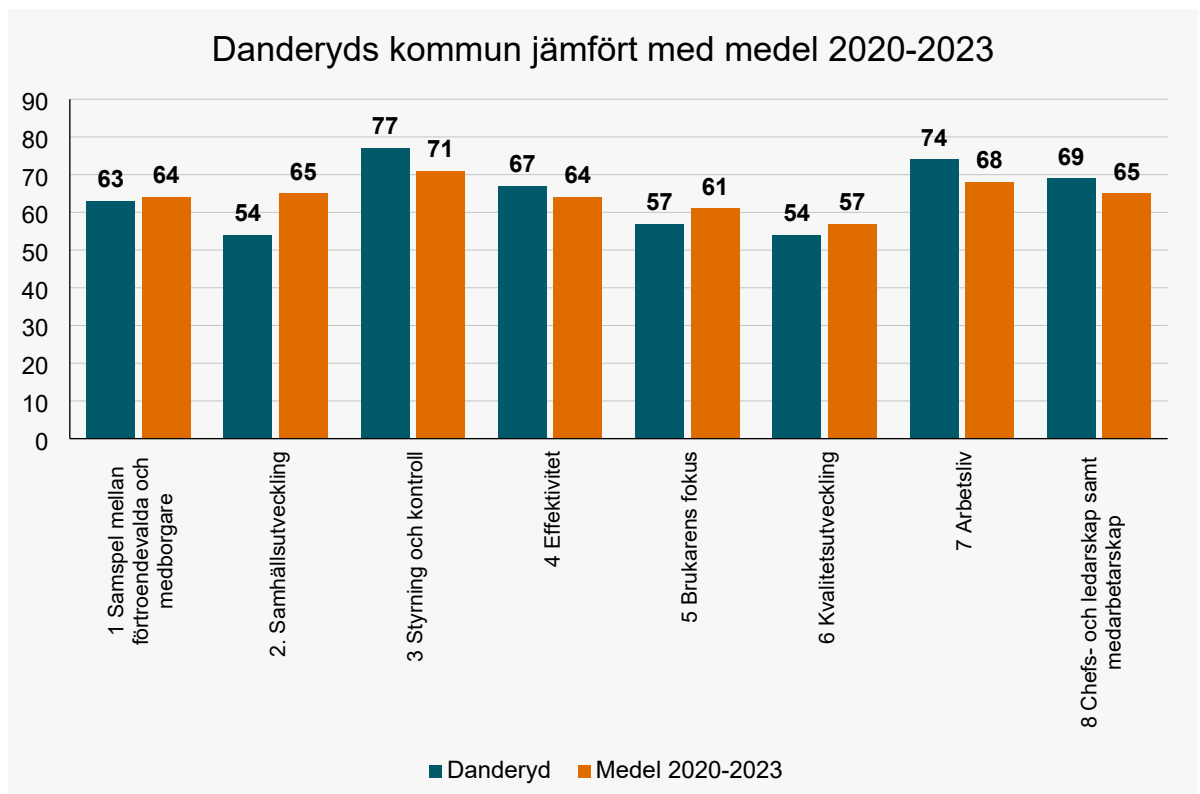
I budget 2023 och plan 2024–2025 gav kommunstyrelsen kommunledningskontoret i uppdrag att se över hur kommunens verksamheter kan bli mer effektiva och samtidigt bibehålla eller höja kvalitén för alla som lever, bor och verkar i Danderyds kommun. Kommunledningskontoret har verkställt uppdraget genom två initiativ som båda syftar till att skapa kunskap och åtgärdsförslag avseende kommunens utvecklingspotential och effektivitet. Den ena delen har varit att genomföra SKR:s kommunkompass, den andra har varit att genomföra en genomlysning av stödfunktioner i kommunen.

Kommunledningskontoret
Björn Wallgren

Kommunstyrelsen beslutade den 27 november 2023 (§ 186) att uppdraget bedöms som slutredovisat. Kommunledningskontoret uppdrogs att återkomma till kommunstyrelsen med prioriteringen av utvärderingens förbättringsförslag under kvartal 1 2024, vilket kommunledningskontoret gör med föreliggande ärende.

Kommunledningskontorets utredning

I samband med slutrapportering av Kommunkompassen redovisade SKR ett antal förbättringsmöjligheter inom de undersökta områdena som Kommunkompassen utvärderar. Förbättringsmöjligheterna ska ses som rekommendationer eller idéer på saker Danderyds kommun kan utveckla. Kommunen behöver ta ställning till dessa möjligheter och utreda om förslagen är aktuell att genomföra på något sätt. Det kan även vara så att kommunen sedan utvärderingen har påbörjat ett arbete inom området eller på andra sätt anser att kommunen inte behöver arbeta vidare med föreslagna förbättringsmöjligheter.

Kommunkompassen utvärderar åtta områden och resultatet visar att kommunen har fyra områden där vi är starka jämfört med medel, *styrning och kontroll*, *effektivitet*, *arbetsliv* och *chefs- och ledarskap samt medarbetarskap*. De två sistnämnda områdena sammanfattade SKR med arbetsgivarpolitik. När SKR redogjorde för resultatet för kommunstyrelsen

Kommunledningskontoret
Björn Wallgren

nämnde de att inom dessa områden fanns inget större behov av förbättringsåtgärder. Med det sagt önskar kommunledningskontoret ta fram ett strategiskt, politiskt beslutat arbetsgivardokument under 2024. Detta arbetsgivardokument harmoniserar med vad revision lämnade för rekommendation i sin granskning av personal- och kompetensförsörjning 2022.

De övriga fyra områdena hade Danderyds kommun ett resultat som var lägre jämfört med medel. SKR framförde att det var främst inom samhällsutveckling som Danderyds kommun avviker. Kommunledningskontoret önskar utreda vidare tre förbättringsförslag inom tre områden.

Första området är *samspel mellan förtroendevalda och medborgare*, där kommunen saknar en enhetlig hantering för frågor som hanteras genom medborgardialog utanför lagstadgade områden. Danderyds kommun saknar en uttalad och inarbetad strategi för utveckling av mellanvalsdemokrati och medborgardialog. SKR uttrycker att Danderyds kommun har en potential att genom ett mer strukturerat grepp om dialoger kunna dra nytta av den kraft som finns i befolkningen för bättre beslutfattande, för att utveckla kommunen och uppnå sina mål.

Andra området är inom *samhällsutveckling*, där rekommendationen var att strukturera samverkan med civilsamhället. I Danderyds kommun är civilsamhället mycket aktivt och uppslutningen från detsamma är stor kring olika frågor i kommunen. Stödet till civilsamhället motsvarar det förväntade med föreningsbidrag, civilsamordnare inom socialtjänsten med mera. SKR pekar på att det finns mycket att vinna på att använda civilsamhället i högre grad, som skapare av välfärd och utveckling, genom att samarbeta mer strategiskt med dess organisationer.

Det tredje området är inom *brukarens fokus*, där tjänstedesign som metod kan implementeras för att främja tjänsteutveckling med brukarinflytande. I Danderyds kommun erbjuds brukare inflytande över tjänsternas utformning bland annat genom brukarundersökningar, brukarråd och såklart i vardagliga kontakter. SKR rekommenderar kommunen att bekanta sig med tjänstedesign som metod för att bygga in brukarinflytande som naturlig del i utförande och verksamhetsutveckling.

Det fjärde området som kommunen hade lägre resultat än medel är *kvalitetsutveckling*. Kommunen bedriver redan ett utvecklingsarbete i ordinarie verksamhet. Exempelvis håller kommunledningskontoret på att uppdatera riktlinjer för mål- och styrmodell samt arbetsprocessen. Kommunen har redan implementerat en ny projektmodell, systemförvaltningsmodell, medarbetarskap och ledarskap i samklang, olika chefsdagar och liknande utbildningsinsatser.

Kommunledningskontoret
Björn Wallgren

Kommunledningskontorets bedömning

Kommunledningskontoret ställer sig positiv till kommunkompassen som ett instrument i kommunens kvalitetsutveckling. Förbättringsförslagen som SKR kom med ger kommunen en möjlighet att genomföra förflyttningar som gynnar kommunens invånare. Det är kommunledningskontorets bedömning att Danderyds kommun redan har påbörjat många av förbättringsförslagen inom befintlig verksamhet. Arbetet kommer höja kommunens resultat när kommunen genomför kommunkompassen igen om några år. För att ytterligare höja kommunens resultat och verka för en förflyttning som ligger i linje med kommunens vision, bör kommunen utreda några av förbättringsförslagen närmare.

Det är främst tre förbättringsförslag som bör utredas närmare. Dessa tre förslag är inom de områden som kommunen fick lägre resultat jämfört med medel. Nedan följer en kort sammanfattning av alla åtta områden och vilka områden som kommunledningskontoret bedömer att kommunen bör gå vidare med.

Samspel mellan förtroendevalda och medborgare (63 av 100 poäng)

Förbättringsförslag enligt Kommunkompassen:

Utarbeta en strategisk hållning till när **medborgardialog** ska genomföras för att säkerställa att den kraft som finns används som möjliggörare.

Hantering: Genomför förslaget. Kommunledningskontoret ansvarar för genomförandet.

Kommunen saknar en enhetlig hantering för frågor som kan hanteras genom medborgardialog, metoder och praktiska rutiner, anvisningar och stöd för medborgardialog utanför lagstadgade områden. Ett första steg i detta är att genomföra en omvärldsbevakning för att hitta goda exempel från andra kommuner som mer eller mindre direkt kan implanteras i Danderyds kommun. (*Medskapardialog*)

Samhällsutveckling (56 av 100)

Förbättringsförslag enligt Kommunkompassen:

Strukturera **samverkan med civilsamhället**, för samproduktion.

Hantering: Genomför förslaget. Kommunledningskontoret utreda förslaget vidare för att återkomma med goda exempel.

Initialt bör utredningen kartlägga hur eller om det finns exempel på detta i kommunen eller andra kommuner och ta ställning till vilka ytterligare insatser ska genomföras för bättre samverkan med civilsamhället.

Kommunledningskontoret
Björn Wallgren

Styrning och kontroll (77 av 100)

Förbättringsmöjligheter har hanterats efter att Kommunkompassen genomfördes, eller kommer att hanteras inom befintlig verksamhet och pågående utvecklingsarbeten inom kommunen.

Effektivitet (67 av 100)

Förbättringsmöjligheter har hanterats efter att Kommunkompassen genomfördes, eller kommer att hanteras inom befintlig verksamhet och pågående utvecklingsarbeten inom kommunen.

Brukarens fokus (57 av 100)

Förbättringsförslag enligt Kommunkompassen:

Implementera **tjänstedesign** som metod för att främja tjänsteutveckling **med brukarinflytande**.

Hantering: Genomför förslaget. Kommunledningskontoret ansvarar för hanteringen.

Handlar initialt om nulägesanalys och kartläggning av vad kommunen redan gör och vilka områden som kan vara aktuella fortsätta utvecklas inom.

Kvalitetsutveckling (54 av 100)

Förbättringsmöjligheter har hanterats efter att Kommunkompassen genomfördes, eller kommer att hanteras inom befintlig verksamhet och pågående utvecklingsarbeten inom kommunen.

Rekommendationen, att ha en systematik för kvalitetsarbete i verksamheter som inte är lagstyrda, kommer beaktas när riktlinjer för mål- och styrmodell ska uppdateras och ett ändrat arbetssätt införs för att bidra till att öka systematiken.

En annan rekommendation var stärkt centralt stöd för att utveckla projekt och här har kommunen redan implementerat en ny projektmodell samt systemförvaltningsmodell. Den sista rekommendationen var att höja kompetensen bland cheferna om innovation som kommunen redan arbetar med genom olika insatser kring medarbetarskap och ledarskap i samklang, chefsdagar och liknande utbildningsinsatser.

Arbetsliv (74 av 100)

Förbättringsförslag enligt Kommunkompassen:

Överväg ett politiskt beslutat **arbetsgivarpolitiskt dokument**.

Kommunledningskontoret
Björn Wallgren

Hantering: Kommunledningskontoret tar fram ett strategiskt, politisk beslutat arbetsgivardokument under 2024.

Chefs- och ledarskap samt medarbetarskap (69 av 100)

Förbättringsmöjligheter har hanterats efter att Kommunkompassen genomfördes, eller kommer att hanteras inom befintlig verksamhet och pågående utvecklingsarbeten inom kommunen.

Konsekvenser för barn och unga

Ärendet bedöms inte få några konsekvenser för barn och unga.

Ekonomiska konsekvenser

Ärendet får inga ekonomiska konsekvenser. Däremot kan utredningen av de tre förbättringsförslag leda till högre kostnader beroende på vad som föreslås i utredningen.

Johan Lindberg
Kommundirektör

Björn Wallgren
Ekonomichef

Handlingar i ärendet

1. Tjänsteutlåtande, Förslag på förbättringsmöjligheter i kommunens kvalitetsarbete med anledning av kommunkompassen
2. Kommunkompassen, Analys av Danderyds kommun